

عنوان مقاله:

بررسی نقش فرومون تجمعی و طعمه گیاهی در شکار سرخرطومی حنایی خرما *Rhynchophorus ferrugineus* Oliv.
(Oliv).

محل انتشار:

کنفرانس ملی خرما، چالشها و پتانسیلهای تولید و صادرات خرما در ایران (سال: 1387)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

کاظم محمدپور - عضو مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی بلوچستان

آرمان آوند فقیه - عضو موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور

دیدیه روشا - عضو موسسه ملی تحقیقات کشاورزی (INRA) در ورسای فرانسه

خلاصه مقاله:

سرخرطومی حنایی (خرما، Col: Oliv. *Rhynchophorus ferrugineus*) از مهمترین آفات نخیلات در آسیا، شمال آفریقا و جنوب اروپا بوده و در حال حاضر یکی از آفات قرنطینه‌ای مهم ایران در شهرستان سراوان (استان سیستان و بلوچستان) بشمار می‌رود. افراد نر سرخرطومی حنایی خرما، فرومون تجمعی تولید و منتشر می‌کنند که برای افراد نر و ماده این‌گونه جلب کننده می‌باشد. فرومون به تنهایی جلب کننده ضعیفی برای حشرات کامل سرخرطومی حنایی خرما است ولی بوی گیاه میزبان، یعنی مغز درخت خرما اثر تشدیدکنندگی قابل ملاحظه‌ای بر روی آن دارد بطوریکه تله‌های طعمه‌گذاری شده با فرومون و بافت گیاه میزبان با یکدیگر چندین برابر مجموع شکار تله‌های دارای هریک از طعمه‌ها به تنهایی سرخرطومی شکار می‌نمایند که به این پدیده سینرژی گویند. بررسی‌های بعمل آمده در همین زمینه نشان داد که هریک از طعمه‌ها، فرومون یا طعمه گیاهی، موجب بروز بخشی از زنجیره رفتاری شکار سرخرطومی حنایی خرما توسط تله‌ها می‌شوند. فرومون موجب جلب حشرات از مسافت دور و پرواز سرخرطومی‌ها به سمت آن شده ولی طعمه گیاهی با اثری در برد کوتاه موجب بروز رفتار قطع پرواز، فرود و داخل شدن سرخرطومی‌ها به تله می‌گردد. همچنین مقایسه بخشهای مختلف گیاه میزبان از نظر جلب‌کنندگی، نشان داد که تله‌های طعمه‌گذاری شده با مغز درخت خرما، میوه خرما و بافت چوبی تنه خرما به همراه فرومون از میزان جلب‌کنندگی یکسانی برای حشرات نر و ماده سرخرطومی حنایی خرما برخوردار بود. این موضوع نشان دهنده اثر سینرژیستی بالای مغز درخت خرما و میوه خرما بر روی فرومون تجمعی این حشره می‌باشد چرا که تله‌های طعمه‌گذاری شده با فرومون و دمبرگ بطور معنی‌دار حشرات کمتری را جلب نمود.

کلمات کلیدی:

سرخرطومی حنایی خرما، فرومون تجمعی، تله فرومونی، خرما

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/86895>

